

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Otevřená škola

Základní školy Jižní IV. 1750/10, Praha 4

1. Identifikační údaje

název:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání - **Otevřená škola**
(zpracováno podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

údaje o škole:

Základní škola, Jižní IV. 1750 / 10, 141 39 Praha 4

ředitel školy: Mgr. et Bc. Daniel Kaiser

kontakt: 272763368, reditel@zsjizni.cz

IZO: 102 101 523

IČO: 61 38 48 28

zřizovatel:

Městská část Praha 4, Antala Staška 2058/80b, 140 45 Praha 4

kontakt: 261192111 (odbor školství)

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2005.

Verze číslo..... je platná od 1. 9. 2014.

Jednotlivé verze jsou vyznačeny na CD, které jsou součástí tohoto ŠVP.

podpis ředitele:

razítko školy:

2. Charakteristika školy

Základní škola je umístěna na rozhraní vilové a sídlištní zástavby. Škola vznikla v roce 1928 a svojí funkcionalistickou architekturou je unikátní stavbou. Rekonstrukce školy v letech 2002-2006 dává školním budovám jednotící charakter. Jedná se tyto budovy:

- „stará budova“ s učebnami pro 1.- 4. ročník, školní jídelnou, cvičnou kuchyňkou, učebnou pohybové výchovy, tělocvičnou, kabinetem, sborovnou, skleníkem a klubovnou;

- „nová budova“ s odbornými pracovny (laboratoř, jazyková učebna, počítačová učebna, hudebna, výtvarná a grafická dílna, keramická dílna, technická dílna, školní knihovna, tělocvična, posilovna a víceúčelový sál), s jedenácti kmenovými učebnami pro 5.-9. ročník, prostory pro oddělení školní družiny, přípravnou třídu, se sborovnou, kabinety, pracovní školní psycholožky a speciální pedagožky a kanceláři školy;

- „školička“ se dvěma kmenovými učebnami a prostory pro 2 oddělení školní družiny.

Kromě budov je součástí školy rozsáhlá zahrada s víceúčelovým hřištěm na házenou, basketbal, volejbal, badminton, tenis a atletiku, s hřištěm na závodní volejbal a basketbal, amfiteátr, prostory pro pěstitelské práce, dětské hřiště a relaxační prostory.

ZŠ Jižní IV. zahrnuje tyto součásti:

IZO: 102 101 523 - základní škola

IZO: 112 300 162 - školní družina

IZO: 102 425 400 - školní jídelna

Celková kapacita školy je 750 žáků. ZŠ Jižní IV. je úplná, plně organizovaná škola s 1. - 9. ročníkem.

Žáci školy pocházejí převážně ze Spořilova. Jejich rodiče a prarodiče mnohdy do stejné školy chodili. V poslední době se do školy sjíždějí i děti ze sídliště Spořilov II., z Roztyl, Vršovic a dalších míst. Pedagogický sbor je poměrně stabilizovaný, kvalifikovaný a s nízkým věkovým průměrem. Charakteristickým prvkem sboru je spolupráce, komunikace a vzájemná pomoc.

Škola má zkušenosti s mezinárodní spoluprací v rámci programu Socrates se školami v Polsku, Maďarsku, Itálii, Velké Británii, Švédsku, Řecku, dále též se školami v Nizozemsku a v Dánsku.

Do školního vzdělávacího programu zařazujeme tradiční akce, jako jsou například: Vánoční koncert, Den Země, Olympijské dny atp.

Rada školy byla založena v roce 2000 a výsledkem její práce je mimo jiné i celková rekonstrukce školy. Je kontrolním a poradním orgánem ředitele školy. V roce 2005 byla zřízena Školská rada. Dalšími partnery školy jsou občanská sdružení působící v prostorách školy, ale i mimo ni. Jedná se o Klub přátel školy pořádající akce pro rodiče s dětmi, který je konzultačním orgánem vedení školy. Dále pak Centrum turistiky a sportu (sportovní a turistická výchova mládeže a dospělých), 121. PS BOR, Sokol (vzájemná pomoc při akcích a propagaci sportu), SK Masada (kurzy sebeobrany a sportovní činnost), Městská knihovna Praha – pobočka Spořilov, Základní umělecká škola v Dunické ulici a další partneři. Pedagogicko-psychologická poradna ve Francouzské ulici v Praze 10 je pro nás partnerem při práci s dětmi s vývojovými poruchami učení a konzultantem pro výchovnou poradkyni, školní psycholožku a speciální pedagožku. Škola spolupracuje se všemi spořilovskými mateřskými školami. Dalším partnerem pro školu jsou i pracovníci MHMP a MČ Praha 4.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Otevřená škola

Zaměření školy

ZŠ Jižní IV. je úplná, plně organizovaná škola s 1.-9. ročníkem a přípravnou třídou. Program dává důraz na osobnostní a sociální výchovu, podporu komunikačních dovedností (dramatická výchova, dramatika, komunikace), výuku cizích jazyků (angličtina od 1. ročníku, další cizí jazyk od 6. ročníku) a využití volného času dětí (široká nabídka kroužků). Žákům umožňuje např. vybírat si z více volitelných předmětů, učitelům dává možnost uplatnit nové metody práce. Součástí výuky se staly projektové středky, adaptační soustředění a pravidelné třídnické hodiny.

Škola nevytváří specializované třídy. Cílem základní školy je umožnit všem dětem vyzkoušet si maximum činností a zvládnout dovednosti tak, aby se mohly během studia připravovat na vstup na střední školu a do praktického života.

Profil žáka – viz kapitola 6

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence:

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní
- sociální a personální
- občanské
- pracovní

Klíčové kompetence rozvíjíme:

* otevřenými dveřmi

Škola je otevřená žákům nadaným i handicapovaným, dětem i veřejnosti.

Cílem je nalézt pro každého cestu ke vzdělání, která mu bude co nejvíce vyhovovat, osvojit si strategie učení a připravit se pro celoživotní vzdělávání.

* otevřenýma očima

Člověk nesmí zavírat oči před nespravedlností, bezprávím a problémy společnosti.

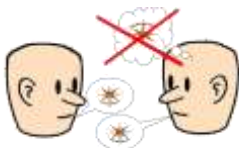
Otevřenýma očima je potřeba sledovat svět, dokázat na základě vlastní zkušenosti a prožitku porovnávat a utříďovat nabyté vědomosti. Cílem je sebevědomý jedinec, který poznává demokratickou společnost a nalézá si v ní své místo. Poznává a rozvíjí vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňuje je spolu s nabytými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

* otevřenou myslí

Podporujeme otevřenou mysl pro nové myšlenky, neotřelé postupy a inovativní přístupy k řešení problémů.

Nebudeme zavírat mysl před zdánlivě nezvladatelnými, nepostřehnutelnými a nepochopitelnými jevy. Cílem je kreativní člověk s aktivním přístupem k životu a řešení problémů. Podněcujeme k tvořivému myšlení a logickému uvažování.

*** otevřenou komunikací**

Povedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.

Každý má mít možnost projevit se jako svébytná, svobodná a zároveň zodpovědná osobnost, která uplatňuje svá práva a plní si své povinnosti. Škola vytváří podmínky pro rozvoj schopnosti učit se žít a komunikovat s ostatními lidmi. Zapojuje žáky do kulturního dění i vně školy, seznamuje je s formami komunikace, rozvíjí mediální výchovu.

*** otevřením se světu**

Podporujeme spolupráci se státy Evropské unie, ale i ostatními státy světa.

K tomu využíváme cizích jazyků, které se pokusíme dětem přiblížit tak, aby byly schopny se domluvit. Snažíme se rozvíjet i osobní vztahy se zahraničními přáteli v rámci mezinárodních programů.

*** otevřenou náručí**

Každý má možnost najít pocit bezpečí a spolupráce.

S otevřenou náručí jako symbolem pomoci vychováváme děti ke vzájemné úctě a pomoci. Škola vede žáky k toleranci, ohleduplnosti k jiným lidem, kulturám a duchovním hodnotám. Svým jednáním druhé neomezuje. Rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

*** otevřenou dlaní**

Radostí je nejen dostávat, ale i dávat.

Tuto radost by měl poznat každý žák. Symbol otevřené dlaně nabízí vzdělání, podporu a přátelství. Podporujeme projevy pozitivních citů v chování, jednání a prožívání životních situací, rozvíjíme vnímavost, citlivé vztahy k lidem, prostředí a přírodě. Aktivně rozvíjíme a chráníme fyzické, duševní a sociální zdraví ve vší zodpovědnosti k sobě i druhým.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňuje škola jak v rámci vyučování, tak i v mimoškolních aktivitách. Dále při třídnických hodinách, které jsou zaměřeny jak na řešení problémů v každé třídě, tak i na rozvoj dovedností a schopností žáků, na zapojení zejm. osobnostní a sociální výchovy, na přípravu celoškolních projektů apod.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve škole poskytuje služby školní poradenské pracoviště, které je zajištěno činností metodika prevence a psychologa v jedné osobě, speciálního pedagoga a výchovných poradců (0. -4. ročník, 5. -9. ročník). Dle doporučení SPC nebo PPP u některých žáků působí také asistent pedagoga.

Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a zabezpečení nadstandardní výuky žákům mimořádně nadaným věnujeme značnou pozornost a zájem.

Kromě výchovných poradců a školního metodika prevence ve škole pracuje i psycholog a speciální pedagog. Školní psycholog nabízí své služby jako pomoc dlouhodobého charakteru i jako intervenci v aktuálních krizových situacích. Věnuje se diagnostické, metodické i informační práci se žáky, pedagogy i rodiči. Učitelům pomáhá budovat ve třídách soudržný třídní kolektiv, fungující třídní komunitu. Dětem poskytuje jistotu neutrálního zázemí, rodičům nabízí možnost konzultovat. Školní speciální pedagog pomáhá učitelům, rodičům i dětem zvládat a odstraňovat problémy vyplývající z dílčího oslabení školní úspěšnosti, ze specifických poruch učení atp. Pracuje na diagnostice specifických vzdělávacích potřeb žáků, společně s učiteli a rodiči vytváří individuální učební plán a plány podpory rozvoje žáků. Realizuje intervenční činnosti (vzdělávání, reedukace, kompenzace, stimulace). Zajišťuje pravidelný styk s pracovníky specializovaných poradenských a dalších pracovišť.

Společně se školním psychologem připravuje a vede kurzy pro předškoláky. Výchovní poradci vykonávají činnosti poradenské (při rozhodování o dalším vzdělávání a volbě profesní dráhy), koordinují základní skupinová a individuální šetření k volbě povolání, konzultují s rodiči jejich představy a očekávání ohledně budoucí profesní dráhy jejich dětí, předávají odborné informace z oblasti profesního poradenství kolegům učitelům, spoluvytvářejí systém spolupráce celého poradenského týmu.

Ve škole jsme zavedli i asistenční pomoc u žáků, kteří se (ať už z důvodu jakéhokoli oslabení) zapojují do školního procesu pomaleji a nejistěji. Potřeby všech žáků jsou tak brány v potaz a zohledňovány.

Školní strategie pedagogicko – psychologického poradenství naplňují především tyto cíle:

- vytvořit širokou základnu primární prevence školní neúspěšnosti a sociálně nežádoucích jevů
- vytvářet metodické zázemí pro vznik a realizaci preventivních programů, sledovat a vylepšovat jejich

- připravovat podmínky a rozšiřovat možnosti integrace žáků se specifickými vzdělávacími potřebami, rozšiřovat možnosti rozvoje žáků nadprůměrně nadaných a budovat příznivé sociální klima pro integraci žáků, kteří přišli z jiného kulturního prostředí
- prohlubovat a neustále zlepšovat spolupráci a komunikaci mezi školou a rodiči a mezi školou a specializovanými poradenskými zařízeními - PPP, SPC atd. (třídní schůzky, konzultace ve trojici – učitel, rodič, žák, příp. i psycholog a speciální pedagog)

Třídní učitel, školní psycholog, speciální pedagog, psycholog z PPP a ostatní vyučující daného žáka se spolu s rodiči podílejí na tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka, který je pravidelně vyhodnocován a případně měněn tak, aby co nejvíce vystihoval žákovy potřeby. Do sítě pomoci jsou zahrnuti i žáci s nižší mírou oslabení.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Základní škola Jižní IV. věnuje nemalou pozornost péči a vzdělávání dětí se sociálním znevýhodněním. Na rozdíl od majoritní populace tyto žáci pocházejí z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného. Žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením jsou častěji ohroženi sociálně patologickými jevy. Proto je nezbytné i všem těmto žákům věnovat specifickou péči v rozsahu, který potřebují.

Hlavním problémem při vzdělávání žáků z kulturně odlišného prostředí je nedostatečná znalost vzdělávacího jazyka. Dlouhodobým cílem školy je integrace žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodněného prostředí, ochrana jejich minoritní kultury a podpora úspěšnosti v majoritní společnosti.

Snažíme se využívat výukové postupy vhodné pro rozmanité učební styly žáků a různé způsoby organizace výuky, vycházíme ze zájmů, zkušeností a potřeb žáků různých kultur, etnik a sociálního prostředí.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním se snažíme zabezpečit:

- Individuální nebo skupinovou péči
- Přípravné třídy
- Pomoc asistenta pedagoga
- Odpovídající metody a formy práce
- Specifické učebnice a materiály
- Pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu

- Děti, rodiče i vyučující mají možnost spolupracovat se školním psychologem, speciálním pedagogem, případně s dalšími odborníky

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

V ZŠ Jižní IV. se vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním uskutečňuje formou individuální integrace do běžných tříd.

Škola vytváří těmto žákům podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb. Využívají se speciálně pedagogické postupy v kombinaci s běžnými metodami výuky.

Při vzdělávání umožňujeme těmto žákům rozvíjení jejich vnitřního potenciálu, směřujeme je k celoživotnímu učení, k odpovídajícímu pracovnímu uplatnění, a tím podporujeme jejich sociální integraci.

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se vzdělávají podle individuálních vzdělávacích plánů vytvořených podle ŠVP, ve kterých jsou zahrnuty předměty speciálně pedagogické péče a vhodné kompenzační a didaktické pomůcky.

Pomoc a podporu žákům, jejich zákonným zástupcům a učitelům poskytuje školní speciální pedagog a školní psycholog, případně pracovníci školských poradenských zařízení.

Při vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním:

- využíváme principů individualizace a diferenciací,
- zohledňujeme druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání,
- umožňujeme působení asistenta pedagoga ve třídě,
- umožňujeme zařazení žáka do přípravné třídy,
- pracujeme s žákem individuálně nebo v malých skupinách formou reedukace,
- využíváme speciálně pedagogické postupy.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Zvláštní péče je věnována i žákům mimořádně nadaným. Snažíme se po rozpoznání nadání vytvářet žákům vhodné podmínky a podnětné prostředí. Také tito žáci mají vypracovaný individuální vzdělávací plán. Některým je potřeba pomáhat při začlenění do vrstevnické skupiny, často snadněji komunikují s dospělými nebo se staršími žáky.

Mají možnost rozvíjet své vlohy jako pomocníci učitele - samostatně si připravují vstupy do hodin oblíbených předmětů, pracují s nadstandardními učebnicemi a pomůckami, pod vedením učitele se aktivně podílejí na vnitřním životě třídy (dlouhodobé třídní projekty), v některých předmětech se mohou účastnit výuky se staršími žáky. Pozornost je také věnována nabídce vhodné zájmové činnosti.

Celková filosofie „otevřené školy“ se tak díky dobře fungujícímu pedagogickému sboru, který práci poradenského týmu podporuje a v případě potřeby se na ní aktivně podílí, daří uplatňovat nejen ve směru dovnitř k žákům, ale i ve směru ven, do nejbližšího a blízkého okolí. Díky mnohostranné pomoci se tak mají možnost i žáci se speciálními potřebami cítit spokojeně a úspěšně, díky poskytované péči se mohou mimořádně nadaní žáci rozvíjet sobě přiměřeným tempem a všichni mají možnost uplatnit se tak, aby cítili podíl na společně budovaném klimatu školy.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata

- environmentální výchova
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- mediální výchova
- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana

Všechna průřezová témata jsou realizována ve vyučovacích hodinách jednotlivých předmětů ve všech ročnících. Zvláštní důraz je kladen na průřezové téma osobnostní a sociální výchova, který je kromě běžných předmětů realizován v rámci třídnických hodin a adaptačních soustředění. Průřezová témata jsou realizována jak při klasické frontální výuce, tak i dalšími metodami (skupinová práce, projektové vyučování, expertní skupiny apod.), zároveň jsou obsažena v zájmových činnostech a prolínají životem školy (schůzky školního parlamentu apod.).

viz Příloha 11 (průřezová témata)

4. Učební plán

viz Příloha 1 (učební plán, poznámky k učebnímu plánu)

5. Učební osnovy

viz Příloha 2 – 12 (učební osnovy vzdělávacích oblastí)

Příloha 2 – Jazyk a jazyková komunikace

Příloha 3 – Matematika a její aplikace

Příloha 4 – Informační a komunikační technologie

Příloha 5 – Člověk a jeho svět

Příloha 6 – Člověk a společnost

Příloha 7 – Člověk a příroda

Příloha 8 – Umění a kultura

Příloha 9 – Člověk a zdraví

Příloha 10 – Člověk a svět práce

Příloha 11 – průřezová témata

Příloha 12 – volitelné předměty

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení žáka ve škole

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak s ní dokáže zacházet, jaké jsou jeho individuální pokroky i nedostatky. Součástí hodnocení je i návod, jak má žák postupovat při odstraňování nedostatků. Nedílnou součástí hodnocení je i posouzení chování a projevů žáků. Prostřednictvím různých druhů hodnocení se škola snaží oslabovat vnější motivaci žáků a posilovat motivaci vnitřní. Tento proces je postupný a dlouhodobý, přináší změny jak v práci učitelů, tak i v chápání funkce hodnocení samotnými žáky, ale i rodiči a veřejností.

Pravidla pro hodnocení žáka ve škole

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu a tím i k utváření klíčových kompetencí. Hodnocení žáka provádí učitel, a to jak formou klasifikace, tak i slovního hodnocení.

V případě použití klasifikace jsou výsledky vzdělávání a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem:

- k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu
- ke vzdělávacím a osobnostním předpokladům žáka
- k věku žáka
- k ohodnocení píle žáka
- k ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon

V případě použití slovního hodnocení jsou výsledky vzdělávání a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl ve vztahu k výše uvedeným kritériím. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení žáka a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

V některých případech používá učitel kombinaci klasifikace a slovního hodnocení (např. formou osobního dopisu, zprávy pro rodiče přikládané k vysvědčení).

Průběžné hodnocení žáka v povinných a nepovinných předmětech

1. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

2. Kritéria pro hodnocení žáků představují soubor měřítek využívaných učiteli v rámci výchovně-vzdělávacích oblastí. Z těchto měřítek je zřejmá míra dosažení očekávaných výstupů žáka jeho zvládnutí klíčových kompetencí (k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní). Dále jsou z měřítek patrné změny v chování a postojích žáka, jeho osobnostní předpoklady, prokázané zodpovědnosti a přístupy žáka ke vzdělávání.

3. Pro hodnocení žáka v předmětech používají pedagogové různé podklady. Jedná se převážně o písemný projev (např. slohové práce, testy, diktáty, cvičení), mluvený projev, zpracování referátů a prezentace, úprava písemných a jiných prací, úprava sešitů, zhotovení výrobků a modelů, experimentální a laboratorní práce, projektové a skupinové práce, soustavné diagnostické pozorování žáka, sportovní a pohybové výkony, dodržování školního řádu. Zhodnocení podkladů zapisují učitelé do své pedagogické dokumentace.

4. Průběžné hodnocení je zaznamenáváno v procentech, slovně, číslíci nebo kombinací uvedených způsobů.

5. Hodnocení činnosti žáka v projektech v 5., 6. a 7. ročníku se projevuje v hodnocení jednotlivých předmětů, v rámci kterých se projekt uskutečňuje.

6. Znamky se zaznamenávají do ŽK průběžně, bez časové prodlevy.

7. Čtvrtletní přehled hodnocení ze všech předmětů se zaznamenává do žákovské knížky.

8. Všichni vyučující se podílejí na přípravě podkladů pro čtvrtletní setkání třídního učitele se zákonnými zástupci a žákem.

9. Učitel může známku okomentovat slovně nebo graficky. Motivační prvky se mohou zaznamenávat do ŽK 1. až 4. ročníku pouze do vyhrazeného prostoru.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

1. Při zjišťování úrovně žakových znalostí a dovedností postupuje učitel individuálně. Volí vhodnou formu, přizpůsobuje časový limit a zohledňuje vliv poruchy na výkon žáka. Volí formu, kdy je žák schopen podat lepší výkon a při hodnocení vychází z počtu jevů, které žák zvládl.

2. Učitel postupuje u integrovaných žáků i žáků mimořádně nadaných podle doporučení školského poradenského zařízení, která jsou zpracována v individuálním vzdělávacím plánu.

Sebehodnocení žáků

1. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení – k okomentování své osobnosti, svých výkonů a výsledků, vedou si sebehodnotící listy či portfolia. Sebehodnocení se stává důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje jejich sebeúctu a sebevědomí. Slouží jako zpětná vazba pro žáka, učitele i zákonné zástupce.
2. Sebehodnocení žákem probíhá v průběhu vyučovací jednotky jako zpětná vazba pro učitele, který zjišťuje, jak žák vnímá úroveň svých vědomostí a osvojení klíčových kompetencí.
3. Sebehodnocení žáky na závěr vyučovací jednotky slouží ke shrnutí činností. Žáci zhodnotí vlastní působení v hodině, svůj podíl na činnostech v hodině podle stanovených kritérií.
4. Sebehodnocení žákem se dále realizují v třídnických hodinách a při konzultacích učitele se zákonnými zástupci a žákem.

Poznámka: detailní rozpracování je obsaženo ve školním řádu

Profil žáka

Profil žáka formuluje očekávanou úroveň naplňování klíčových kompetencí stanovenou pro všechny absolventy jednotlivých etap vzdělávání. Členění koresponduje s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, popisuje tedy úroveň po 3., 5. a 9. ročníku základní školy. Profil žáka stanovený po devátém ročníku je chápán jako výstupní a vychází z něho i celkové hodnocení žáka po absolvování základního vzdělání.

Profil žáka – 3. ročník

Žák dodržuje zásady a pravidla slušného chování. Osvojuje si zdvořilé a kultivované vystupování – umí požádat, pozdravit, poděkovat, omluvit se. Učí se přiznat chybu a poučit se z ní. Učí se poznávat své fyzické a duševní možnosti a tím nabývat dovednost sebepoznání.

Upevňuje si základní hygienické návyky. Seznamuje se s různými složkami podporujícími zdraví a zdravý životní styl – zdravá výživa, pohybová aktivita, odpočinek, spánek, osobní bezpečí. Učí se chránit zdraví své i ostatních a zdravé životní prostředí.

Učí se otevřeně a kultivovaně projevovat své city v chování a jednání, s pomocí dospělých řeší své problémy a životní situace. Učí se chovat ohleduplně a citlivě k lidem, k přírodě a ke kulturním hodnotám.

Vyjadřuje se srozumitelně – správně dýchá, artikuluje. Získává dovednost vést dialog a naslouchat druhým. Učí se chápat smysl sdělení v projevech mluvených i psaných. Sám se snaží kultivovaně vyjadřovat ústně i písemně.

Aktivně se seznamuje s cizími jazyky.

Učí se žít ve skupině a respektovat její pravidla. Učí se projevovat úctu a lásku k člověku, toleranci, zaujímat pozitivní vztah ke starým, nemocným a postiženým lidem. Učí se orientovat v základních mravních hodnotách.

Osvojuje si základy spolupráce ve skupině – schopnost splnit povinnost, přijmout svou úlohu, dodržet vymezená pravidla.

Učí se požádat o pomoc a pomoc poskytnout, tolerovat odlišné názory.

Rozvíjí svou schopnost zapamatovat si podstatné pojmy a vědomosti, uplatňovat základní myšlenkové operace (srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování). Opírá se především o osobní zkušenost a názorné poznatky.

Učí se být otevřený vůči vnějším podnětům, poznává souvislosti a vztahy mezi jevy a ději, učí se je chápat. Učí se vyhledávat informace. Rozvíjí svou schopnost pracovat soustředěně, vytrvale, samostatně a tvořivě.

Poznává různé učební metody, seznamuje se s informačními technologiemi.

Osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky, jednoduché pracovní postupy. Učí se pracovní činnost plánovat. Poznává zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Získává pozitivní vztah k vlastní pracovní činnosti.

Profil žáka – 5. ročník

Žák se učí samostatně rozhodovat a nést důsledky svého rozhodnutí. Utváří si vlastní postoje, osvojuje si zdvořilé a kultivované vystupování a jednání, učí se přiznat chybu, poučit se z ní a pokusit se o nápravu, omluvit se. Poznává, že dodržování pravidel chování usnadňuje komunikaci s ostatními lidmi. Postupně se orientuje v mravních a etických hodnotách, rozlišování dobra a zla. Začíná si utvářet svůj žebříček hodnot, učí se poznávat a objektivně posuzovat své fyzické a duševní možnosti a tím nabývat dovednost sebepoznání.

Učí se vážit si svého i cizího života, svého zdraví, poznává i duševní aspekt lidské existence. Poznává význam jednotlivých složek zdravého životního stylu (zdravá výživa, pohybová aktivita, odpočinek, vztahy s druhými lidmi, osobní bezpečí). Seznamuje se s významem životního prostředí a možnostmi jeho ochrany. Učí se řešit životní problémy.

Chová se ohleduplně, vnímavě a citlivě k lidem, přírodě, kulturním a etickým hodnotám.

S pomocí dospělých se učí řešit své citové problémy a životní situace. Rozvíjí svou schopnost otevřeně a kultivovaně projevovat své city v chování a jednání a vyjadřovat svůj prožitek, vnímá odlišnosti lidí v prožívání různých životních situací.

Poznává základní prostředky účinné komunikace v ústním i písemném projevu. Učí se identifikovat smysl sdělení a jeho podstatu, postoje, záměry účastníků komunikace. Rozvíjí dovednost vést dialog, naslouchat druhým, reagovat odpovídajícím způsobem, formulovat otázky. Rozvíjí dovednosti, které mu umožňují vyjadřovat se kultivovaně ústně i písemně. Postupně se učí komunikovat v cizím jazyce.

Učí se být otevřený a citlivý k lidem, projevovat toleranci, úctu a lásku k člověku a solidaritu s druhými, i ke starým, nemocným a postiženým lidem. Rozvíjí schopnost vcítění se do situace druhého. Seznamuje se s mravními hodnotami, principy a fungování demokracie. Učí se žít v sociální skupině, respektovat její pravidla a ovlivňovat její kvalitu. Poznává kulturní, náboženský a humanistický odkaz minulosti svého národa, seznamuje se s odlišnostmi způsobu života lidí jiných kultur, náboženství, sociálních, zájmových a generačních skupin. Začíná si tvořit své občanské a národní sebevědomí s přihlédnutím k širšímu evropskému kontextu.

Osvojuje si schopnost pracovat ve skupině – přijmout svou úlohu, plnit své povinnosti a závazky, dodržovat vymezená pravidla, uplatňovat vlastní schopnosti, respektovat je u druhých. Učí se požádat o pomoc, poskytnout pomoc druhému. V rámci skupiny se snaží vyjednávat, hledat kompromisní postoje, radit se, rozhodovat, organizovat práci, posuzovat z hlediska dosažených cílů.

Rozvíjí svou schopnost logického, tvořivého myšlení při uplatnění základních myšlenkových operací (srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce). Postupně objevuje vzájemné vztahy a příčiny jednotlivých jevů a dějů. Rozvíjí svou schopnost zapamatovat si podstatná fakta, pojmy a vědomosti.

Přijímá vnější podněty, učí se hledat souvislosti a vztahy mezi jevy a ději. Na základě získaných poznatků a zkušeností se zkusí orientovat v reálných situacích. Poznává různé pracovní postupy a techniky. Pracuje s informačními technologiemi na uživatelské úrovni. Učí se vyhledávat, třídít a využívat informace. Učí se ohodnotit svou práci z hlediska úplnosti a dosaženého pokroku. Dále rozvíjí svou schopnost pracovat soustředěně, vytrvale, samostatně a tvořivě. Postupně poznává užitečnost a využitelnost učení pro praxi.

Rozvíjí své pracovní dovednosti a návyky, jednoduché pracovní postupy. Učí se pracovní činnost plánovat, organizovat, řídit i hodnotit. Osvojuje si zásady bezpečnosti a

ochrany zdraví při práci. Buduje odpovědný postoj k vlastní pracovní činnosti, získává k ní pozitivní vztah.

Profil žáka - 9.ročník

Žák vystupuje jako svobodná a zodpovědná osobnost. Umí posoudit své fyzické a psychické možnosti, klade proto na sebe přiměřené nároky. Samostatně se rozhoduje a nese důsledky svého rozhodnutí. Vyjadřuje své vlastní postoje, vhodně prosazuje své zájmy, přičemž respektuje svobodu druhých. Uvědomuje si a dodržuje morální zásady, pravidla chování a pravidla soužití s ostatními lidmi. Kultivovaně vystupuje ve společenském jednání, přizná svou chybu, poučí se z ní a omluví se za ni. Vytváří si základní hodnotovou orientaci i představu o tom, jaké místo chce zaujmout ve společnosti a ve světě.

Žák aktivně rozvíjí a chrání své zdraví. Váží si svého i cizího života. Chápe, co je náplní zdravého životního stylu. Postupně poznává význam vhodného životního a pracovního prostředí. Učí se zvládat aktuální životní problémy a krizové situace.

Žák projevuje pozitivní city v chování, je vnímavý a citlivý k lidem a k přírodě. Učí se orientovat ve svém citovém životě a citových vztazích, učí se řešit své citové problémy. Učí se rozumět tomu, co je rizikové chování v dospívání a jaké jsou jeho důsledky.

Žák srozumitelně a kultivovaně komunikuje písemně i ústně, verbálně i neverbálně. Umí vést dialog, naslouchat druhým, reagovat odpovídajícím způsobem. Trpělivě vysvětlí, je přístupný návrhům druhých, zapojí se do diskuze. Seznamuje se se základy odborného vyjadřování. Využívá informační technologii ke komunikaci. Komunikuje v cizím jazyce v běžných každodenních situacích. Poznává nezbytnost znalosti cizích jazyků pro své další studium a pro své budoucí uplatnění v životě v rámci sjednocující se Evropy,

Žák poznává a učí se chápat principy demokracie v osobním i společenském životě, získává základy občanského a právního vědomí. Zastává různé role v sociální skupině, respektuje její pravidla, ovlivňuje její kvalitu. Zaujímá vstřícné vztahy ke starým a hendikepovaným lidem. Poznává kulturní, náboženský a humanistický odkaz národní minulosti, vytváří základy svého občanství a národního sebevědomí a chápe je v širším evropském kontextu. Učí se porozumět jiným kulturám, náboženstvím a skupinám, tolerovat a respektovat jejich hodnoty, zvyky a názory.

Žák pracuje a spolupracuje ve skupině a týmu, je schopen přijmout svou úlohu, povinnosti, dodržuje vymezená pravidla, uplatňuje vlastní schopnosti a respektuje schopnosti druhých. Při práci ve skupině je schopen se prosadit, rozhodnout se, zorganizovat práci, vést

ji a kontrolovat, je schopen posoudit, zda bylo dosaženo cíle. Toleruje odlišné názory, učí se hledat kompromisy. Snaží se hledat nejvhodnější postupy řešení.

Žák je aktivní při řešení problémů. Uplatňuje základní myšlenkové operace v různých poznávacích situacích. Objevuje vzájemné vztahy přírodních a společenských jevů, zobecňuje je. Je schopen logicky uvažovat. Rozvíjí své tvořivé myšlení, a tak se snaží nacházet netradiční způsoby řešení problémů. Získané vědomosti zařazuje do systému a využívá je v různých životních situacích.

Žák je otevřený vůči vnějším podnětům, vyhledává a objevuje nové poznatky a aplikuje je v praxi. Poznává různé učební metody, postupy a techniky a snaží se je využívat při individuálním učení. Vyhledává informace, třídí je a zpracovává. Posuzuje svou práci, pracuje soustředěně, vytrvale, samostatně a tvořivě. Chápe užitečnost učení pro další sebevzdělávání a uplatnění v životě.

Žák chápe význam práce v životě člověka, osvojuje si pracovní dovednosti a návyky, pracovní postupy a technologie. Svou pracovní činnost plánuje, organizuje a hodnotí. Vytváří si pozitivní a zodpovědný postoj k vlastní práci. Učí se vhodně reagovat na změněné a nové pracovní podmínky. Získává orientaci v různých oborech lidské činnosti. Zodpovědně se rozhoduje o své budoucí životní a profesní orientaci, pracuje s informacemi o volbě povolání a trhu práce.

Přílohy

Přílohy jsou uloženy na CD a jsou součástí tohoto ŠVP. Platnost verze je vyznačena na CD.

Příloha 1: Učební plán (učební plán pro 1. a 2.stupeň ZŠ)

Příloha 2: Jazyk a jazyková komunikace (vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Čj, Aj, Nj, Rj, Frj, Itj)

Příloha 3: Matematika a její aplikace (vzdělávací obsah vzdělávacího oboru M)

Příloha 4: Informační a komunikační technologie (vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Inf)

Příloha 5: Člověk a jeho svět (vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Prk, Př, Vl)

Příloha 6: Člověk a společnost (vzdělávací obsah vzdělávacích oborů D, VOZ)

Příloha 7: Člověk a příroda (vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Př, Fy, Ch, Z)

Příloha 8: Umění a kultura (vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Hv, Vv, Dv, Dm)

Příloha 9: Člověk a zdraví (vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tv)

Příloha 10: Člověk a svět práce (vzdělávací obsah vzdělávacího oboru PCv)

Příloha 11: Průřezová témata (vzdělávací obsah průřezových témat)

Příloha 12: Volitelné předměty (vzdělávací obsah vzdělávacích oborů volitelných předmětů)

Příloha 13: Školní družina (školní družina, obsah vzdělávání ve ŠD, řád ŠD)

Příloha 14: Přípravná třída

Zveřejnění

Dokument je k dispozici na webových stránkách školy a ve vrátnici školy. Plná verze dokumentu je k nahlédnutí u ředitele školy.